

Seán Ó Cionfhaola
Conradh na Gaeilge, Caisleán An Bharraigh

Co. Mhaigh Eó

An mbaineann an freagra seo le tuairim phearsanta an fhreagróra nó an bhfuil sé déanta thar ceann na heagraíochta thuasluaite?

Thar ceann na heagraíochta thuasluaite

An bhfuil tú toilteanach go bhfoilseofar an freagra seo ar shuíomh gréasáin na Roinne www.ahg.gov.ie?

Tá

Cumarsáid faoi alt 9 den Acht (Litreacha, ríomhphoist & cora poist)

Dualgais reatha faoin Acht:

- Cumarsáid a fhreagairt sa teanga ina bhfuarthas í;
- Faisnéis i scríbhinn nó leis an bpost leictreonach a eisiúint i nGaeilge nó go dátheangach.

1. I do thuairimse, an leor na dualgais seo, an bhfuil siad iomarcach nó an dteastaíonn leasú orthu?

Moltaí: Tá na dualgais seo riachtanach. Ba chóir an méad seo a leanas a chur le haon scríbhinn nó post leictreonach eisithe go dátheangach: (a) beidh an téacs i nGaeilge ann ar dtús, (b) beidh an téacs i nGaeilge chomh feiceálach, chomh sofheicthe agus chomh inléite céanna leis an téacs i mBéarla agus ar an taobh céanna den leathanach lena mbaineann sé.

Foilseacháin faoi alt 10 den Acht

Dualgais reatha faoin Acht:

- Doiciméid áirithe a fhoilsiú go comhuaineach i nGaeilge agus i mBéarla (m.sh. tuarascálacha bliantúla, cuntais iniúchta, tograí beartais phoiblí, ráitis straitéise srl.

2. I do thuairimse, an leor na dualgais seo, an bhfuil siad iomarcach nó an dteastaíonn leasú orthu?

Ba chóir na cáipéisí luaite san Acht a choinneáil. Ba chóir cur leis an liosta agus aon fhoirm chlóite nó leictreonach a bhainfeadh an pobal úsáid as a chur san áireamh chomh maith le suíomhanna gréasáin. Ba chóir go mbeadh an Ghaeilge agus an Béarla in aon cháipéis nó foirm dhátheangach taobh le taobh leis an teanga eile faoi aon chlúdach amháin. Ba chóir go mbeadh gach cáipéis chorpáraideach curtha ar fáil go leictreonach amháin.

Comharthaí, stáiseanóireacht & fógairtí taifeadta béil faoi na Rialacháin faoin Acht (I.R. Uimh. 391 de 2008)

Dualgais reatha faoin Acht:

- Cloí leis na Rialacháin maidir le húsáid na Gaeilge agus an Bhéarla ar chomharthaí, ar stáiseanóireacht agus i bhfógairtí taifeadta béil.

3. I do thuairimse, an leor na dualgais seo, an bhfuil siad iomarcach nó an dteastaíonn leasú orthu?

Tá na dualgais seo riachtanach. Féachaint chuige go mbeidh an Lógó Ghaeilge chomh feiceálach leis an lógó Béarla ar gach lógó comhlachta poiblí feasta. Comhlachtaí poiblí thar lear freisin m.sh. Na hAmbaisidí

Scéimeanna Teanga faoin Acht

Is iad na scéimeanna teanga croílár an Achta Teanga. Leagtar amach sna scéimeanna teanga an córas trína bhforbraíonn comhlachtaí poiblí a gcuid seirbhísí trí Ghaeilge thar thréimhse ama. Is trí na scéimeanna teanga a dhéileáiltear le húsáid na Gaeilge ar shuíomhanna gréasáin, ar bhileoga, ar bhróisiúir, ar fhoirmeacha, trí sheirbhísí teileafóin, trí sheirbhísí idirphearsanta eile, trí sheirbhísí ar líne srl.

4. (a) I do thuairimse, an bhfuil córas na scéimeanna teanga sásúil, an bhfuil sé iomarcach nó an dteastaíonn leasú air?

Ba chóir go mbeadh sé riachtanach d'aon chomhlacht poiblí a chur in iúl don phobal na seirbhísí as Gaeilge atá ar fáil uathu .

4. (b) An bhfuil malairt córais a mholfá a bheadh níos éifeachtaí agus níos éifeachtúla?

(b) Go bhforbrófaí córas nua le caighdeán a bheadh bunaithe ar rialacháin reachtúla.

Seirbhísí ó chomhlachtaí poiblí sa Ghaeltacht

Sa chaoi is gur féidir leis an Stát tacú le stádas agus le húsáid na Gaeilge sa Ghaeltacht, tá sé an-tábhachtach go mbeidh pobal na Gaeltachta ábalta a ngnóthaí oifigiúla a dhéanamh leis an Stát trí Ghaeilge.

5. (a) An bhfuil tú sásta leis na seirbhísí atá á soláthar trí Ghaeilge ag comhlachtaí poiblí sa Ghaeltacht?

Níl aon chinnteacht ó thaobh seirbhíse a bheith ar fáil trí Ghaeilge ón Stát sa Ghaeltacht .

5. (b) An bhfuil leasuithe a mholfá a chuirfeadh le héifeachtacht agus le héifeachtúlacht na gcomhlachtaí poiblí sa réimse seo?

(b) Ba chóir go mbeadh sé mar chuid de rialacháin nua san Acht go mbeidh, taobh istigh de achar áirithe, gach seirbhís ar fáil do phobal na Gaeltachta trí Ghaeilge .

Forálacha eile faoin Acht

Tá forálacha eile san Acht a dhaingníonn cearta maidir le húsáid na Gaeilge san Oireachtas, sna cúirteanna agus i gcóras logainmneacha an Stáit.

6. I do thuairimse, an leor na forálacha seo, an bhfuil siad iomarcach nó an dteastaíonn leasú orthu?

Ní leor na forálacha seo. San Oireachtas: Ba chóir go mbeidh foráil ann ag leagan dualgais ar an Rialtas billí a fhoilsiú go dátheangach. . Sna Cúirteanna: Seastar leis na forálacha atá anois ann;

Comhlachtaí poiblí faoin Acht

Cuireann an tAcht dualgas ar chomhlachtaí poiblí, atá liostaithe faoin Acht, seirbhísí a sholáthar trí Ghaeilge. Tá liosta iomlán na gcomhlachtaí poiblí faoin Acht ar fáil ag www.ahg.gov.ie.

Tá na comhlachtaí poiblí seo a leanas liostaithe faoin Acht – Ranna agus oifigí Rialtais, údaráis áitiúla, ollscoileanna, institiúidí tríú leibhéal eile, coistí gairmoideachais, an Garda Síochána, an tSeirbhís Chúirteanna, na Coimisinéirí Ioncaim, Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte, gníomhaireachtaí, boird & cuideachtaí Stáit eile.

7. I do thuairimse, an bhfuil liosta na gcomhlachtaí poiblí faoin Acht cuí nó an dteastaíonn leasú sa réimse seo?

Níl sé iomlán . Sa chás go gceapann nó go n-údaraíonn comhlacht poiblí cuideachta phríobháideach nó gníomhaireacht de chineál ar bith eile le feidhmiú thar a cheann agus é ag déileáil leis an bpobal ba chóir go mbeadh na dualgais chéanna acu is atá ag an gcomhlacht poiblí le seirbhís a chur ar fáil trí Ghaeilge don fheidhm a cheapfar iad a chur i gcrích ar son an chomhlachta phoiblí. Ba chóir go dtiocfadh aon chomhlacht gur leis an stát é (bainc, comhlachtaí leath-stáit, srl. san áireamh) faoin Acht .

Oifig an Choimisinéara Teanga

Is faoin Acht a bunaíodh Oifig an Choimisinéara Teanga. Is é príomhról na hOifige ná monatóireacht a dhéanamh ar chur i bhfeidhm an Achta.

8. I do thuairimse, an bhfuil cumhachtaí agus feidhmeanna na hOifige sin dóthanach nó iomarcach agus an dteastaíonn leasuithe orthu?

BA CHÓIR GO mBEIDH OIFIG AN CHOIMINÉARA TEANGA COINNITHE MAR OIFIG NEAMHSPLEÁCH . Ba chóir ról monatóireachta a thabhairt d'Oifig an Choimisinéara Teanga ar chur i bhfeidhm an Straitéis 20 Bliain don Ghaeilge 2010-2030.

Go ginearálta

9. An bhfuil leasuithe eile a mholfá ar an Acht le cinntiú gur reachtaíocht í atá oiriúnach agus cuí dá feidhm?

Ba chóir go mbeadh rialacháin ann go mbeidh líon áirithe daoine i ngach comhlacht poiblí in ann seirbhís a chur ar fáil trí Ghaeilge.

10. Céard iad na seirbhísí trí Ghaeilge a bhfuil éileamh agat féin orthu ó chomhlachtaí poiblí nó an gceapann tú gur cheart tosaíocht a thabhairt dóibh?

Seirbhís trí Ghaeilge ó Gach comhlucht. Ba cheart go mbeidh na suíomhanna gréasáin ag comhlachtaí poiblí ar fáil trí Ghaeilge

11. Céard iad na constaicí nó na deacrachtaí a fheictear duit a bhaineann le seirbhísí ar chomhchaighdeán a sholáthar i nGaeilge ag comhlachtaí poiblí?

Easpa cumais sa Ghaeilge Nach mbíonn fostaithe fabharach go pearsanta agus nach léirítear mórán suime.

12. Céard iad na leasuithe a mholfá ar an Acht le forbairt a dhéanamh ar sheirbhísí Stáit trí Ghaeilge ar bhonn éifeachtach agus éifeachtúil ó thaobh costais de?

Níos mó úsáide a bhaint as an idirlíon. Oifig an choimisinéara teanga a choinneáil neamhspleach